

Rodna Gruda

Prebrano; Češnje, bele in rdeče

White Cherries

Objavljeno dne/Published on: 04.12.2015

Avtor članka/Article Author: Monika Ivančič Fajfar

Pisateljica Tanja Tuma, ki je svoj prvenec *Winds of Dalmatia* izdala leta 2013 v angleškem jeziku, se predstavlja tudi slovenskemu občinstvu. Roman *Češnje, bele in rdeče*, roman o spravi, je izšel v trdi vezavi.

Tanja Tuma, a writer whose debut English work *Winds of Dalmatia* was published in 2013, has decided to take on the Slovenian literary audience. The publishing house Karantanija has published a hardcover version of her novel *Za češnje, bele in rdeče*. A paperback version of the book is also available on Amazon, making it more accessible to the Slovenian market. Tuma is also preparing an English translation of the novel accompanied by a glossary of unknown words. The English adaption entitled *White Cherries* will be available on Amazon in spring 2016. Readers will be able to purchase a paperback and an electronic version of the novel for Kindle tablets.

Tanja Tuma

Za lažjo dostopnost romana Slovincem po svetu je avtorica na Amazonu v samozaložbi roman izdala v mehki vezavi. Pripravlja tudi prevod v angleščino, ki ga bo dopolnil slovar manj znanih pojmov. Angleški prevod *White Cherries* bo v mehki vezavi in v elektronski obliki za bralnik Kindle na Amazonu objavljen spomladi 2016.

Dve prijateljici, Ada in Valerija, sovaščanki s Kozjan, majhne vasice v Brkinih, se v vihuri druge svetovne vojne znajdeti na nasprotnih straneh. Prva se poroči z zagrizenim protikomunistom in domobrancem, druga je aktivistka Osvobodilne fronte, ki mora v določenem trenutku zbežati v gozd k partizanom. V okrutni vojni, ki ne izbira žrtev, otroka obeh pristaneta v naročju tiste, ki ostane v novi Jugoslaviji. V zrelih letih, sedemdeset let kasneje, se brat in sestra soočita z zamolčano preteklostjo.

Glavna junakinja Valerija, ki jo je delno navdihoval lik avtoričine stare tete, je močna ženska, herojka in ne mučenica ali žrtev. A tudi ona je predstavljena kot človek iz mesa in krvi, kot človek, ki dvomi, ljubi, se boji, ukrepa in greši. Njena usoda se prepleta z usodami ljudi, ki so ji blizu, in tudi tistih, ki jo ogrožajo. Srečuje se z osebami, ki razmišljajo drugače, se odločajo drugače in živijo ali odidejo po drugačni poti. Tanja Tuma raznolike usode opisuje angažirano in doživeto, pri tem pa ne sodi in ne obsoja. Strnjeno, a natančno in verodostojno predstavi tudi zgodovinska dejstva – bralcu oriše vojni vsakdan v Brkinih in Ljubljani ter vključi številne prizore iz partizanskega življenja na Notranjskem, Primorskem in na osvobojenih ozemljih. Ko spremlja svoje junake v času druge vojne in po njej, odpotuje tudi v Rusijo, na pohod čez Ljubelj in v Argentino.

O zgodovini pogosto govorimo kot o absolutni resnici, Tanja Tuma pa razgrinja tisto plat zgodovine, ki je mnogo bolj človeška in bralcu tudi mnogo bližja. Posameznik je po njenem mnenju šibek in se pod pritiskom skrajnih okoliščin, kakršne so v vojnah, težko odloča, kaj je prav in kaj narobe.

Pisateljica opisuje dogodke iz osebne perspektive raznolikih junakov, kar poudari tudi z različnimi slogovnimi prijemi. Zgodba je slikovita in napeta, jezik pa sočen in ponekod tudi metaforično poetičen. A pisateljica se izogiba literarnemu eksperimentiranju in vztraja pri jasni strukturi zgodbe, saj želi, da jo bere in razume vsak. Knjiga je tako namenjena vsem generacijam, posebej pa jo avtorica priporoča srednješolcem, ki se velikokrat

sprašujejo, kaj Slovence tako razdvaja. Mladi včasih premalo vedo o drugi svetovni vojni in posledično nasedajo hujskanju skrajnežev.

Roman *Češnje, bele in rdeče* je zgodovinski, ljubezenski, ženski in družbeni roman. A na naslovnici knjige je poudarjen pripis: roman o spravi. Preteklost je stvar, ki je ne smemo pozabljati, temveč moramo o njej govoriti. Tanja Tuma meni, da Slovenci lahko presežemo notranji razkol med domobranci in partizani, saj smo evropski narod s čutečo slovansko dušo. Sprava je po njenem prvi korak, da kot narod zrastemo v mogočno drevo – simbolizira ga brkinska češnja, katere snežno beli cvetovi niso nič manj opojni kot njihovi sladki rdeči sadeži.

Monika Ivančič Fajfar

O pisateljici:

Tanja Tuma: Po izobrazbi profesorica francoščine in angleščine, je že zelo zgodaj svoje življenje zapisala knjigam. Sprva kot urednica, nato kot založnica in končno kot pisateljica. Leta 2013 je izšel njen roman »Winds of Dalmatia« v angleškem jeziku, z zgodovinskim romanom »Češnje, bele in rdeče« pa se predstavlja slovenskemu bralstvu. Tanja je aktivna v Ženskem odboru Slovenskega centra PEN in je članica UO SC PEN.